

Alex Lépïc

De doden van de
Pont Neuf

Vertaald door Cora Kool

De Fontein

I

‘Maigret, telefoon voor je.’

Het ergerde hem dat de stem hem ruw wegrukte uit zijn overpeinzingen. Hij was nog maar net terug in zijn vertrouwde omgeving tussen de rode bakstenen muren. Daar had hij tevreden gekeken naar de keurig geordende pennen, het notitieboekje en de dossiers op zijn bureau. Hij had de ietwat muffe lucht van het kantoor zonder ramen ingeademd, waar de geur van oude pijptabak was blijven hangen. Er zou een moment aanbreken dat hij het de Corsicaan betaald zou zetten.

Inspecteur Lacroix stond langzaam op uit zijn stoel en slenterde naar het grote kantoor van zijn collega. Zonder hem een blik waardig te keuren nam hij de hoorn over van Paganelli.

‘*Oui*, met Lacroix.’

‘*Bonjour, commissaire*. Met Mercier, Quai des Orfèvres.’

‘*Bonjour, commissaire général*.’

‘Welkom terug, Lacroix. Ik had graag willen informeren naar je vakantie, maar daar is geen tijd voor. De collega’s van het eerste arrondissement zijn overbelast. We hebben je nodig!’

‘Wat is er aan hand, Arnaud?’

‘Een dode clochard. En om het cliché helemaal compleet te maken: hij ligt onder de Pont Neuf. Twee agenten van de verkeerspolitie zijn de plaats delict aan het afzetten.’

‘Waar zijn de collega’s van het eerste arrondissement dan zo druk mee?’

‘Speciale beveiliging, samen met de collega’s van het achtste. Dat staatsbezoek uit Spanje en Italië. Ze zijn allemaal bij het Élysée-paleis vanwege die dreiging rond de Middellandse Zee-conferentie. Jullie moeten het overnemen!’

Lacroix keek op de grote wandklok. Het ding zorgde ervoor

dat het vertrek er onherroepelijk uitzag als een stationshal. Van dat uitgebreide ontbijt na zijn vakantie zou niets terechtkomen.

‘We gaan ernaartoe.’

‘*Merci, mon cher.*’ De korpschef had opgehangen voordat Lacroix kon reageren.

Op het kantoor heerste de stilte van de vroege ochtend. Die bedaarde, vertrouwde kalmte waaraan door dat telefoontje snel een eind zou komen.

‘Paganelli, weet jij waar *capitaine* Rio is?’

Van de Corsicaan was alleen zijn donkere haar te zien; zijn gezicht ging schuil achter *Le Parisien*.

‘Koffie halen,’ mompelde hij.

‘Bel haar even op. We vertrekken over vijf minuten.’

‘Doe ik,’ mompelde hij en vervolgens nog iets wat Lacroix gelukkig niet verstond.

Hij liep naar zijn kantoor, pakte het notitieboekje en zijn pijpetui, nam zijn grijze jas van de haak en bleef even staan. Zou hij het doen? Zijn aarzeling irriteerde hem. Natuurlijk zou hij het doen. Hij pakte zijn bruine hoed, zette hem op en deed zijn jas aan. Het was herfst. Dan had je een hoed en een jas nodig. Laat de mensen maar kletsen.

Zonder een woord te zeggen passeerde hij Paganelli in het trappenhuis. De Corsicaan gespte zijn holster om en liep achter hem aan. In het trapportaal kwam Rio hen tegemoet. Ze glimlachte en hield behoedzaam twee bekertjes koffie in haar handen.

Waar was die goeie ouwe koffie met melk toch gebleven, dacht Lacroix. Waar je zittend en in alle rust van genoot in een café of achter je bureau. Hij zou het nooit begrijpen.

‘Bonjour, commissaire. Wat fijn dat je er weer bent. Het is frisjes geworden, hè?’

‘De herfst...’ antwoordde Lacroix in gedachten verzonken. ‘Je kunt meteen met me mee.’

Jade Rio maakte onmiddellijk rechtsomkeert en liep achter de inspecteur aan. Ze kwam oorspronkelijk uit het overzeese departement Mayotte, maar werkte inmiddels al twaalf jaar samen met Lacroix: eerst als assistent-rechercheur, nu als hoofdagent. Hij

had haar direct nadat ze haar opleiding op de politieacademie had afgerond aangenomen. Ze kende als geen ander zijn manier van werken en ze konden altijd op elkaar bouwen.

Hoewel Lacroix een week op vakantie was geweest, was de lift nog altijd voorzien van een bordje 'BUITEN DIENST'. Op alle drie de verdiepingen. Maar traplopen was het werkelijke probleem niet.

'Wat is er zo dringend?' vroeg Rio aan de Corsicaan.

'Een moord bij de Pont Neuf. Wij moeten die luiwammesen van Rive Droite een handje helpen.'

Op de tweede verdieping stond een schoolklas voor het Musée de la préfecture de Police, dat uitgerekend bij het politiebureau van Lacroix was ondergebracht. De kinderen waren een jaar of acht, negen oud. De twee onderwijzeressen keken op toen ze de politiefunctionarissen zagen en ze waarschuwden de leerlingen om plaats te maken en stil te zijn. Eén van de twee bleef net iets te lang staren; ze nam Lacroix op, zijn hoed, zijn jas en zijn pijp. Paganelli zag zijn kans schoon.

'Doe rustig aan, dat is 'm,' riep hij en hij wees naar Lacroix. 'Rechtstreeks uit het museum: onze eigen commissaire Maigret. We moeten hem nu heel even uitlenen voor belangrijk onderzoek. Maar jullie hoeven je geen zorgen te maken: we brengen ons belangrijkste museumstuk naderhand weer terug.' Hij lachte op de hem kenmerkende, hese manier.

'Kappen, Adolphu,' fluisterde Rio. 'Je weet toch dat hij daar een bloedhekel aan heeft.'

Lacroix liep gewoon door, de trap af. Hij keek niet om en opende zijn pijpetui. Hij zou ervoor zorgen dat de brigadier in de auto werd uitgerookt.

'Wij halen de auto op en pikken je aan de voorkant op. Is dat goed, commissaire?' wist Paganelli met moeite uit te brengen. Hij lachte nog steeds.

Lacroix knikte. Hij voelde de koude wind en trok zijn jas wat dichtter om zich heen toen de deur openzwaaide. Buiten stonden vier functionarissen die de ingang van de *préfecture* bewaakten, met machinegeweren in de hand. Hij knikte naar hen en een

van de jonge mannen salueerde.

Lacroix hoorde de geluiden van het verkeer op de Boulevard Saint-Germain, maar hier in de smalle Rue de la Montagne-Sainte-Genève was het rustig, als een dorp bijna: aan de overkant een kleine bakkerij, daarnaast de ijzerwinkel. De straat was een van de oudste van Parijs en liep steil omhoog door het vijfde arrondissement. De heuvel was vernoemd naar Geneveva, de beschermheilige van Parijs. Bovenop bevond zich in het Panthéon de laatste rustplaats van een aantal van de beroemdste personen van het land.

Het politiebureau was eenvoudig, nieuw gebouwd in de jaren zestig. Behalve een klein bordje wees niets erop dat er op de tweede verdieping een museum was gehuisvest dat – zij het ietwat verouderd, maar daardoor heerlijk eigenaardig – de geschiedenis van de Parijse politie vertelde. Er werden oude wapens tentoongesteld, uniformen uit vorige eeuwen en foto's en verhalen uit het vroegere, criminele Parijs. De toegang was gratis en daarom waren het meestal schoolklassen die de oude revolvers bewonderden en opgewonden de beschrijvingen van afschuwelijke moorden lazen. Er kwamen maar weinig toeristen.

Lacroix ging zoals iedere ochtend een klein stukje lopen. Hij werd al van verre herkend door Eric Hoche, die voor zijn kiosk de kranten sorteerde.

'Commissaire, u bent weer terug!' Hij stak groetend zijn hand op en Lacroix liep naar hem toe.

'Monsieur Hoche, wat fijn u te zien. Hoe gaan de zaken?'

Het hoofd van de oudere man ging van links naar rechts. Een eigenaardige gewoonte van hem.

'Ach, als u op vakantie bent, verveel ik me altijd. Uw collega's lezen tenslotte amper. Als u er niet bent, is het een saaie bedoening. O, sorry – een klant.'

Hij liet Lacroix staan en ging zijn groene kiosk in om een vrouw te helpen die was blijven staan om de nieuwste editie van *Le Monde* te kopen. Lacroix zag de stapels kranten en tijdschriften en zijn humeur werd meteen beter. In de Auvergne was hij al blij geweest als hij *Le Figaro* had kunnen opsnorren

en ook het regionale dagblad *La Montagne*. Hier kon hij naar hartenlust lezen: *Le Monde diplomatique*, *Le Cànard enchainé*, *L'Obs*, *La Croix*.

‘Monsieur Hoche, ik kom later nog wel even terug,’ zei hij toen hij zijn collega’s in een burgerauto de hoek om zag komen.

‘Tot dan, commissaire,’ riep de krantenverkoper en hij richtte zich weer op de chaos voor zijn kiosk.

2

Hij had de meeuwen gemist. Ze waren er het bewijs van dat zijn stad tóch aan zee lag. Normandië was vlakblij, de rivier aan zijn voeten liep daarnaartoe. De meeuwen waren de afgevaardigden van de Atlantische Oceaan. Ze vlogen boven hen toen ze langs boekhandel Shakespeare and Company reden en vervolgens langs de Seine. Ze vlogen laag; het zou binnenkort gaan regenen. Vandaag vermoedelijk nog niet, maar misschien komende nacht?

Over de Quai des Grands Augustins raasde het verkeer. Scooters schoten als hazen opzij als ze probeerden om zich tussen witte bestelauto's en bontgekleurde autootjes te wurmen. Lacroix en zijn collega's stapten uit en namen het tafereel in zich op. De toegangsweg over de Pont Neuf was vrij, de verkeerspolitie had alleen de toegang tot de kleine promenade langs de oever afgesloten. Over een dode clochard werd niet veel ophef gemaakt.

Toch verdrongen de toeristen zich achter de versperring. Misschien viel er wel een foto te maken. Die heel speciale vakantieherinnering. Het was voor Lacroix volslagen onbegrijpelijk dat alle bewegingen van de mens, alles wat mooi of lelijk was, moesten worden vastgelegd. Uiteindelijk wisten die arme stakers na hun vakantie waarschijnlijk niet eens in welke stad ze waren geweest, omdat ze Parijs alleen door de camera van hun telefoon hadden gezien.

Lacroix nam nog een trekje van zijn pijp, waarna hij de gloeiende inhoud eruit tikte tegen de leuning van de trap die naar de oever liep. De lucht was blauw, maar vol kleine, witte wolken. De Seine absorbeerde de zon en kaatste het licht in fonkelende farden terug. De schilders op de kade zouden er later plezier aan beleven. Verder naar voren was schimmig de Notre-Dame te onderscheiden: het stenen Paleis van Justitie stond niet meer

dan een karige blik op de kathedraal toe. Quai des Orfèvres lag daar rechts van.

Waarom wilde Mercier dat uitgerekend hij deze zaak op zich nam? De korpschef had zijn eigen functionarissen er lopend naartoe kunnen sturen. Lacroix had bijna tien jaar op het hoofdkwartier van de Parijse politie op het prachtige Île de la Cité gewerkt. Daarna had hij om overplaatsing gevraagd omdat hij zelf de touwtjes in handen wilde hebben. Sinds twintig jaar gaf hij nu leiding aan het bureau in het vijfde arrondissement en hij had geen dag spijt gehad van zijn besluit.

De jonge verkeersagent in zijn blauwe uniform stak groetend zijn hand op toen Lacroix hem passeerde. Met Rio en Paganelli in zijn kielzog liep hij de trap af. Het Paleis van Justitie verdween achter de kademuur en ze dompelden zich onder in de Parijse schaduwwereld. Overdag flaneerden Amerikaanse studentes over de paden onder de kades. Ze gingen gewapend met flessen wijn en bebaarde Fransen op de punt van het eiland zitten, waar de rivier zich vertakte. Verliefde stelletjes kusten elkaar onder de treurwilgen, au pairs uit de Filippijnen pasten op de bankjes eromheen op de kinderen van de rijkste Parijzenaren. Maar 's nachts bevonden zich hier de slaapplekken van de vergetenen, die de intense urinegeur hadden veroorzaakt die als een geheel eigen attractie in de lucht hing.

Onder de Pont Neuf stonden drie mannen om het lichaam heen. Het waren twee collega's van de forensische recherche en dokter Obert, de patholoog-anatoom. Zijn gestalte was Lacroix zo vertrouwd dat hij het idee had dat ze samen waren opgegroeid. Het was ook echt zo dat ze elkaar al jarenlang kenden. Het magere gezicht, dat Lacroix altijd aan een hazewind deed denken. Dun, grijs haar dat de arts over zijn goedgebruinde schedel kamde. De kleine wijnvlek op zijn voorhoofd, waardoor hij zich onderscheidde van de massa en die hij niet probeerde te verbergen. Ze waren ongeveer van dezelfde leeftijd, maar Lacroix vond zoals altijd dat hij er aanmerkelijk jonger uitzag.

Hij ontdekte het bloed al van verre, het was zelfs buiten de schaduw van de brug terechtgekomen. Het had zich verspreid

over de straatstenen en bood een bruinrode aanblik die eruitzag alsof een expressionist hem had bedacht. Lacroix probeerde de inmiddels opgedroogde plassen bloed te ontwijken en stapte enkel op schone stenen. Vlak voor het lijk resteerden echter alleen de witte zandstenen, die het afsluitende gedeelte vormden. Een stap verderop stroomde de Seine.

Het tafereel werd verduisterd door de schaduw van de brug: Lacroix zag de benen van het slachtoffer, de rest werd aan het gezicht onttrokken door de patholoog-anatoom. Naast de dode lagen diens spullen: een vieze, versleten rugzak, twee supermarkttassen en een lege wijnfles. Een stilleven.

‘Commissaire Lacroix, daar ben je dan!’

‘Bonjour, Obert.’

‘Het is nogal een knoeiboel. Hij is doodgebloed.’

De patholoog-anatoom trok zijn handschoenen uit en zette een stap opzij. Dat bood Lacroix een blik op het lichaam. Hij keek naar het grauwe gezicht van de oude man; zijn ogen waren dicht en hij zag er vredig uit, alsof hij sliep. Pas toen hij wat beter keek, zag hij de gapende wond bij de hals – de keel van de oude man was van links naar rechts helemaal doorgesneden. De snee zag er schoon uit, alsof al het bloed gewoon uit de man was gestroomd.

‘Hoelang is hij al dood?’

De hazewind slaagde erin om nieuwe rimpels toe te voegen aan zijn toch al kreukelige voorhoofd.

‘Moeilijk te zeggen. Een uur of vier, vijf? Afgaande op zijn lichaamstemperatuur ongeveer vijf uur.’

‘Wanneer hebben ze hem gevonden? Nog maar pas, toch?’ Dat verbaasde Lacroix. Met al dat bloed op zo’n prominente plek.

‘Dat kun je beter aan de verkeersagent vragen. Ik ben ook nog maar net gearriveerd.’

‘Rio, wil jij even naar boven gaan om degene te halen die hem heeft gevonden? Paganelli, wil jij kijken of je andere clochards kunt vinden die misschien iets gezien hebben?’

Ze knikten allebei en kwamen in beweging. De collega’s van de forensische recherche gingen ondertussen nieuwe spullen uit

hun bestelwagen halen, die boven op de brug stond. Ze waren nu met hun drieën hier beneden, twee levend, één dood.

Lacroix keek omhoog en zag het verfijnde snijwerk van de Pont Neuf, het steen dat de eeuwen had getrotseerd. De oudste brug van de stad, die toch de nieuwe brug werd genoemd. Hij probeerde rustig adem te halen en zijn gedachten op een rijtje te zetten.

‘Het is één enkele snee, of niet?’

‘Daar ziet het wel naar uit.’

‘Hoe moeilijk is het om een slapend iemand de keel door te snijden?’

‘Makkelijker dan bij iemand die wakker is, Lacroix. Tja, als het mes door de huid gaat, wordt het slachtoffer meestal wel wakker en begint hij zich te verweren. Het moet dus razendsnel zijn gegaan. Kijk maar naar die snee: dat was precisiewerk, geen enkele aarzeling, het mes is niet weggeleden. Hupsakee, erdoorheen. En hij hier...’ – hij wees op de dode – ‘heeft zich niet verzet. Geen enkel spoor dat daarop wijst. Misschien was hij zo dronken dat hij helemaal niets heeft gemerkt.’ Obert aarzelde heel even. ‘In ieder geval absoluut een geweldsdelict. Woede. Ik kan er pas meer over vertellen als ik hem bij mij op de tafel heb liggen. Die arme kerel.’

Ze keken nog even naar de dode voordat Lacroix naar de rugzak van het slachtoffer ging en die leegschudde, op gepaste afstand van de plas bloed. Er zat kleding in, een gehavend boek en wat papieren. Lacroix vouwde de beduimelde documenten open en nam ze snel door. Een bevestiging van een verblijf in een daklozenopvang vlak in de buurt. Er stond een stempel op van twee weken geleden. En twee gebiedsverboden van de politie voor de Place Georges-Pompidou, die al wat ouder waren. Tussen alle papieren bevond zich het identiteitsbewijs van het slachtoffer.

‘George Maille,’ las Lacroix, ‘in 1951 in Grenoble geboren.’

‘Staat er een adres op?’

‘Alleen een briefadres.’

‘Ik wist niet dat zoets bestond.’

‘Ja, daar is de stad een paar jaar geleden mee begonnen. Toen het aantal daklozen steeds verder toenam.’

Clochards, die in ambtenarentaal als SDF – *sans domicile fixe* – werden aangemerkt, konden hun post daarnaartoe laten sturen. Daardoor konden ze een mobiel bezitten, rekeningen en post over verkiezingen ontvangen.

De arts mompelde iets en boog zich vervolgens weer over het lichaam. ‘Kan ik hem meenemen?’

‘Ja. En de plastic tassen, de fles en de rugzak ook. Geen spullen van waarde.’

Lacroix stopte het identiteitsbewijs in zijn zak, pakte de kleding van de man voorzichtig bij elkaar en deed die weer in de rugzak.

Rio en Paganelli kwamen terug. Rio met een verkeersagent in haar kielzog. De Corsicaan kwam in zijn eentje naar hen toe gesloft; zijn manier van lopen was al net zo onverschillig als zijn gelaatsuitdrukking.

‘Commissaire, dit is surveillanceagent Masson.’

De jonge man, die daarvoor bij de afzettape had gestaan, leek zich niet zo thuis te voelen in zijn uniform. Hij had één gele streep op zijn schouder en deed dit werk dus nog maar kort. Hij knikte met neergeslagen ogen naar Lacroix.

‘Bonjour, agent Masson. Hebt u de dode aangetroffen?’

‘Nee, wij hebben de boel hier alleen afgezet. Vanochtend vroeg heeft een toeriste de man ontdekt. Tegen zessen. Ze wilde hier waarschijnlijk joggen.’

‘Het is nu halftien. Waarom heeft het zo lang geduurd?’

Agent Masson haalde zijn schouders op.

‘Geen idee, wij hebben meteen contact gezocht, maar het lukte ons met geen mogelijkheid om iemand te pakken te krijgen op het bureau in het eerste arrondissement. Toen we eindelijk iemand wisten te bereiken, zeiden ze dat zij het over zouden nemen. En daarna duurde het weer een eeuwigheid voordat ze wisten te melden dat u zou komen, commissaire.’

Lacroix zuchtte. Ze hadden hier twee uur eerder al kunnen zijn. Masson was echter nog niet klaar.

‘Het probleem was dat we die toeriste – dat was een Nederlandse – hebben gevraagd om te wachten. Dat heeft ze ook een hele tijd gedaan, maar toen...’

Lacroix vermoedde al wat er ging komen.

‘Een andere toerist probeerde langs de afzetting te komen en ik moest mijn collega helpen om hem tegen te houden. En toen is die Nederlandse ’m gewoon gesmeerd. Ze heeft zich onder de voorbijgangers gemengd en was verdwenen. Ik heb nog naar haar gezocht, maar... Het spijt me, commissaire.’

‘Dat is uw schuld niet. U hebt wel haar persoonsgegevens, of niet?’

De jonge man keek beteuterd naar de grond. ‘Ik ging ervan uit dat de federale politie, u dus...’

‘Mijn hemel... oké. Nee, niet oké. Ik dank u wel.’

Masson knikte en liep terug naar zijn collega.

Paganelli keek hem na. ‘Luie schepsels. Ze hoeven niets te doen, alleen een plaats delict afzetten en een naam opschrijven...’

‘Dank je wel, Paganelli. Heb je wat weten te achterhalen?’

‘Nou, je weet wat er hier altijd allemaal speelt, hoeveel daklozen er onder de bruggen zijn. En vanochtend, wat dacht je wat: niemand.’

‘Hoever ben je gelopen?’

‘Tot de punt van het eiland. Ik probeer het zo nog wel een keer.’

‘Ze hebben vast en zeker de hele omgeving afgezocht toen ze dat bloed zagen.’

‘Maar waarom hebben ze ons er niet bij gehaald?’

Daar had Lacroix een vermoeden van. De clochards waren beducht voor de kou en het geweld waaraan ze hier buiten waren blootgesteld. Maar ze waren nog meer beducht voor de overheid en zijn tentakels. Hij haalde zijn pijp uit zijn jaszak, net toen de mannen van de forensische recherche het lichaam in de koude metalen kist deden. De toeristen boven op de brug zouden zo meteen te zien krijgen waar ze op hadden gehoopt.

Oorspronkelijke titel *Lacroix und die Toten von Pont Neuf*

Oorspronkelijke uitgever Kampa

Copyright © 2019 by Kampa Verlag AG, Zürich

The moral right of the author of this work has been asserted in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988

Copyright © 2023 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling Cora Kool

Omslagontwerp De Weijer Design, Baarn

Omslagillustratie © Bobby Evans

Opmaak binnenwerk Crius Group

ISBN e-book 978 90 261 6749 2

ISBN luisterboek 978 90 261 6750 8

NUR 331

www.uitgeverijdefontein.nl

Uitgeverij De Fontein vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen, anders dan die in het publieke domein thuishoren, berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudig en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.